

Ryningsska palatset (Stora Nygatan 2)

Ryningsska palatset kallas även i bland Bergensthralska huset efter en senare ägare. Men det var riksamiralen Erik Ryning som lät uppföra huset på 1640-talet, på en tomt där tidigare det så kallade Gråmunketornet stod. Man vet inte säkert vem som var arkitekten bakom byggnaden, men mycket pekar på Simon de la Vallé. I ett brev till stadens råd och borgmästare daterat den 13:e november år 1644 berättar Erik Ryning att palatset nu är uppbyggt "Staden till hedher och prydn"

Huvudportalen mot Stora Nygatan som sannolikt är utformad av Aris Claeszon finns bevarad från då huset stod färdigt.

Ovanför portalen syns de Ryningsska och Kurzelska vapnen.

Även ankarslutarna på huvudbyggnaden är från 1600-talet, men dessa finns bara upp till tredje våningen, eftersom den översta fjärde våningen byggdes till senare.

Likaså byggdes flygelbyggnaderna mot Munkbron till senare, på 1770-talet. Då - från mitten av 1700-talet fanns här en känd bordell och vinkällare som sägs ha haft Carl Mikael Bellman som gäst.

Under första halvan av 1800-talet fanns här hotellverksamhet, och många högt uppsatta personer övernattade här, eftersom hotellet ansågs vara ett av

de bättre i Stockholm.

I huset fanns också en tid ett vaxkabinett som drevs av en herr Montioni, och i Post- och Inrikes tidningar stod att läsa att vaxkabinettet det bestod av ca 40 stycken i vax bildade figurer som föreställde de flesta nu levande monarker, kända personer och en sovande Venus.

I bottenvåningen, med ingång från Riddarhustorget fanns också ett tag Carl Cristoffer Gjörwells boklåda. Ett av hans barnbarn är författaren Carl Jonas Love Almqvist.

Palatset blev byggnadsminnesförklarat 1965, och i dag håller Arbetsdomstolen till i huset, som även är arkiv för Högsta domstolen.